

บันทึกความเข้าใจ
ว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาปัญญาประดิษฐ์
ระหว่าง
กระทรวงศึกษาธิการแห่งราชอาณาจักรไทย
กับ
กระทรวงศึกษาธิการแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

กระทรวงศึกษาธิการแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงศึกษาธิการแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกแต่ละฝ่ายว่า “ภาคี” และเรียกทั้งสองฝ่ายว่า “คู่ภาคี”

ระลึกถึง การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทย กับสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๘

อ้างถึง ข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างกระทรวงศึกษาธิการแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงศึกษาธิการแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ลงนามเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ตระหนักถึง ความสำคัญของปัญญาประดิษฐ์ในการศึกษา ในฐานะเครื่องมือเชิงนวัตกรรมสำหรับการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

โดยยึดมั่น ในหลักการแห่งความเคารพซึ่งกันและกัน ความเสมอภาค และผลประโยชน์ร่วมกัน
เน้นย้ำถึง ความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างนโยบายของราชอาณาจักรไทย กับสาธารณรัฐประชาชนจีนในด้านปัญญาประดิษฐ์เพื่อการศึกษา
ได้บรรลุความเข้าใจร่วมกัน ดังนี้

ข้อ ๑
ความเป็นมา

ตระหนักถึงความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของปัญญาประดิษฐ์ และผลกระทบที่สำคัญต่อระบบการศึกษา ซึ่งคู่ภาคีเล็งเห็นถึงความสำคัญของการบูรณาการปัญญาประดิษฐ์เข้ากับการสอน การเรียนรู้ และการพัฒนาการศึกษา ทั้งราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนต่างเห็นพ้องว่า ปัญญาประดิษฐ์เป็นพื้นที่สำคัญของนวัตกรรมและการพัฒนาทุนมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการยกระดับคุณภาพการศึกษา และการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องสำหรับอนาคต

คู่ภาคียังตระหนักถึงความสำคัญของความร่วมมือระหว่างประเทศในการขับเคลื่อนการศึกษาปัญญาประดิษฐ์ ซึ่งรวมถึงการพัฒนานโยบาย มาตรฐาน และหลักสูตร ตลอดจนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความเชี่ยวชาญ ทรัพยากร และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

บนพื้นฐานความสัมพันธ์อันดีระหว่างทั้งสองประเทศ คู่ภาคีแสดงเจตนารมณ์ที่จะเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาปัญญาประดิษฐ์ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ผ่านข้อริเริ่มร่วมกันในการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาผู้เรียน การเสริมสร้างศักยภาพของผู้สอน การแลกเปลี่ยนทรัพยากร และความร่วมมือระหว่างสถาบัน

ข้อ ๒

วัตถุประสงค์ทั่วไป

ภายใต้บทบัญญัติแห่งบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ (ซึ่งต่อไปในเอกสารนี้จะเรียกว่า “บันทึกความเข้าใจ”) ตลอดจนกฎหมาย กฎ ระเบียบ และนโยบายแห่งชาติของแต่ละประเทศใช้บังคับอยู่ คู่ภาคีประสงค์ที่จะส่งเสริมและเสริมสร้างความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนในด้านปัญญาประดิษฐ์ เพื่อการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการจัดการเรียนการสอน รวมถึง การพัฒนาการศึกษาปัญญาประดิษฐ์ ตลอดจนองค์ความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการใช้ และการพัฒนาเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ ควบคู่ไปกับความรู้เท่าทันปัญญาประดิษฐ์ (AI Literacy) และขีดความสามารถของกำลังคนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต นวัตกรรม และความต้องการ ที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคม อุตสาหกรรม และเทคโนโลยีอุบัติใหม่

ข้อ ๓

สาขาและรูปแบบของความร่วมมือ

๑. การกำหนดนโยบายและมาตรฐาน

- ๑) คู่ภาคีจะแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านนโยบายการศึกษาปัญญาประดิษฐ์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ที่เกี่ยวข้อง
- ๒) คู่ภาคีจะดำเนินการวิจัยร่วมกันเพื่อกำหนดมาตรฐานหลักสูตรหรือแนวทางการดำเนินงาน ด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์
- ๓) คู่ภาคีจะบูรณาการหลักการใช้งานปัญญาประดิษฐ์อย่างมีความรับผิดชอบ จริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ และการคุ้มครองผู้เรียน เข้าไว้ในนโยบายการศึกษาและมาตรฐานหลักสูตรปัญญาประดิษฐ์ โดยคำนึงถึงกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่ใช้บังคับของแต่ละประเทศ และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในระดับสากล

๒. การพัฒนาและแลกเปลี่ยนทรัพยากรหลักสูตร

- ๑) คู่ภาคีจะร่วมกันพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปัญญาประดิษฐ์ขั้นพื้นฐาน รวมถึงการจัดทำตำราเรียน คู่มือการสอน และคู่มือการปฏิบัติการทดลอง
- ๒) คู่ภาคีจะร่วมกันพัฒนาและปรับปรุงทรัพยากรหลักสูตรปัญญาประดิษฐ์ให้เหมาะสมกับบริบท การศึกษาของไทย คู่ภาคีจะส่งเสริมการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญระหว่างทั้งสองประเทศเพื่อหยิบน ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการพัฒนาหลักสูตร การประยุกต์ใช้ และการฝึกอบรมทักษะ ตลอดจนร่วมมือในการจัดตั้งห้องสาธิตต้นแบบการศึกษาปัญญาประดิษฐ์

- ๓) คู่มือที่จะสำรวจการเชื่อมโยงระหว่างแพลตฟอร์มการศึกษาดิจิทัลของแต่ละฝ่าย และสนับสนุนสถาบันการศึกษาของไทยและจีนในการร่วมพัฒนา แบ่งปัน และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการศึกษาดิจิทัลคุณภาพสูงร่วมกัน ทั้งนี้ กิจกรรมและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทั้งหมดจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องของทั้งสองประเทศอย่างเคร่งครัด ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียง การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มาตรฐานความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และอธิปไตยทางข้อมูล เพื่อให้มั่นใจในธรรมาภิบาลข้อมูลที่ดี การประมวลผล การจัดเก็บ และการโอนย้ายข้อมูลทางการศึกษาข้ามพรมแดน ซึ่งรวมถึงประวัติผู้ใช้งานและพฤติกรรมการเรียนรู้ จะต้องได้รับความยินยอมอย่างชัดเจน มีการควบคุมการเข้าถึงอย่างเข้มงวด และเป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันว่าด้วยพื้นที่จัดเก็บข้อมูล
- ๔) คู่มือที่จะร่วมกันส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างไทยและภาษาจีน

๓. การเสริมสร้างศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา

- ๑) คู่มือที่จะร่วมมือกันพัฒนาแนวทางการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับผู้สอน และเครื่องมือการสอนดิจิทัลที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญาประดิษฐ์ ภายใต้บทบัญญัติว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญาที่กำหนดไว้ในข้อ ๕
- ๒) คู่มือที่จะร่วมกันจัดและสนับสนุนโครงการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน และการประชุมเชิงปฏิบัติการในลักษณะต่างตอบแทน เพื่อจัดตั้งโครงการพัฒนาวิชาชีพที่เสริมสร้างความรู้เท่าทันปัญญาประดิษฐ์ นวัตกรรมการสอน และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาจากทั้งสองประเทศ โดยใช้ประโยชน์จากความเชี่ยวชาญและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ในประเทศไทยและประเทศจีน
- ๓) คู่มือที่จะบ่มเพาะเครือข่ายผู้สอนปัญญาประดิษฐ์ เพื่อยกระดับศักยภาพการจัดการเรียนการสอนผ่านการแลกเปลี่ยนครู การแบ่งปันกรณีศึกษาด้านการเรียนการสอน และการจัดสัมมนาทางวิชาการ

๔. การแลกเปลี่ยนโรงเรียนและนักเรียน

- ๑) คู่มือที่จะสนับสนุนการแลกเปลี่ยนระหว่างสถาบันการศึกษาเพื่อดำเนินกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการจัดทำความร่วมมือระหว่างโรงเรียนคู่มิตรด้านปัญญาประดิษฐ์ และค่ายเยาวชน
- ๒) คู่มือที่จะผลักดันกันเป็นเจ้าภาพ หรือร่วมกันจัดการแข่งขันด้านนวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์และกิจกรรมแลกเปลี่ยน และจะส่งเสริมการเคลื่อนย้ายนักเรียนระหว่างกันผ่านโอกาสทางการศึกษา และโครงการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ

๕. การสนับสนุนจากสถาบันที่เกี่ยวข้อง

คู่มือนี้อาจส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ โดยปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องของทั้งสองประเทศ

ข้อ ๔

กลไกการดำเนินงาน

๑. เพื่อให้การดำเนินงานภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คู่ภาคีจะจัดตั้งคณะทำงานร่วม

๒. คณะทำงานร่วมมีหน้าที่ ดังนี้

๑) พิจารณาแนวทางและมาตรการในการส่งเสริมวัตถุประสงค์ของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ และกำกับให้มีการประสานงานและการดำเนินงานตามมติและ/หรือข้อเสนอแนะอย่างเหมาะสม

๒) จัดทำแผนงานสำหรับการดำเนินงานตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้

๓) ทบทวนความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามมติทั้งปวงที่คู่ภาคีได้ร่วมกันกำหนดขึ้น ภายใต้กรอบของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ และ

๔) ดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที

๓. คณะทำงานร่วมจะแต่งตั้งผู้แทนจากแต่ละภาคีเป็นประธานร่วม โดยอาจมีผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานพันธมิตรอื่นที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมตามความเหมาะสม

๔. คณะทำงานร่วมจะประชุมหารือในวันที่สะดวกและที่คู่ภาคีกำหนดร่วมกัน

๕. ระเบียบวิธีปฏิบัติของคณะทำงานร่วมจะเป็นไปตามที่คู่ภาคีกำหนดร่วมกัน

๖. มติและข้อสรุปอื่น ๆ ของคณะทำงานร่วมจะถูกบันทึกไว้ในรายงานการประชุมหรือถ้อยแถลงร่วม และคู่ภาคีจะพิจารณากำหนดขั้นตอนที่เหมาะสมเพื่อดำเนินงานตามมติและข้อสรุปดังกล่าว

ข้อ ๕

ทรัพย์สินทางปัญญาและความมั่นคง

คู่ภาคีจะปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในประเทศของตน และตกลงในข้อบัญญัติ ดังนี้

๑. สำหรับการดำเนินงานตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้และโครงการเฉพาะต่าง ๆ ห้ามมิให้นำวัสดุ ชื่อ โลโก้ และ/หรือเครื่องหมายทางราชการของคู่ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไปใช้ในสื่อสิ่งพิมพ์ เอกสาร และ/หรือบทความใด ๆ โดยไม่ได้รับความเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าจากภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง แต่ละภาคียังคงเป็นเจ้าของสิทธิ์ในทรัพย์สินทางปัญญาของตนโดยสมบูรณ์ และไม่มีสิทธิ์ ใบอนุญาต หรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่จะถูกโอนหรือมอบให้ภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ เว้นแต่คู่ภาคีจะตกลงเป็นอย่างอื่นร่วมกันและระบุไว้อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร

๒. สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดขึ้นจากการวิจัยร่วม การพัฒนา หรือกิจกรรมความร่วมมือภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ ซึ่งรวมถึงหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นใหม่ ตำราเรียน แนวปฏิบัติ และซอฟต์แวร์ฝึกอบรมปัญญาประดิษฐ์ จะถือเป็นกรรมสิทธิ์ร่วมกัน ห้ามมิให้ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนำทรัพย์สินทางปัญญาร่วมดังกล่าวไปใช้ในเชิงพาณิชย์ ให้สิทธิ หรือสร้างสรรค์งานศิลปกรรมต่อเนื่อง โดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าจากภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง สำหรับข้อกำหนดโดยละเอียดเกี่ยวกับการจัดสรร การคุ้มครอง การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ และสิทธิในการดัดแปลงแก้ไข จะถูกกำหนดไว้ในข้อตกลงเฉพาะแยกต่างหากก่อนเริ่มดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ

๓. คู่ภาคีมุ่งมั่นที่จะจัดตั้งกลไกธรรมาภิบาลข้อมูลที่แข็งแกร่ง ข้อมูลของนักเรียนหรือผู้สอนที่มีการแลกเปลี่ยนหรือเกิดขึ้นภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ จะไม่ถูกนำไปใช้ในการฝึกฝนโมเดลปัญญาประดิษฐ์ การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ หรือการจัดทำโปรไฟล์พฤติกรรม โดยไม่ได้รับอนุมัติเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าและได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของข้อมูล เพื่อให้มั่นใจว่าสอดคล้องกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของแต่ละประเทศอย่างครบถ้วน

๔. ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องมือดิจิทัลทั้งหมดที่นำเข้ามาใช้ในกิจกรรมความร่วมมือ ซึ่งรวมถึงการจัดตั้งห้องสาธิตต้นแบบการศึกษาปัญญาประดิษฐ์ จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและระเบียบข้อบังคับด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติของแต่ละประเทศอย่างเคร่งครัด ภาคีผู้รับมีสิทธิโดยเด็ดขาดในการตรวจสอบ ตรวจสอบบัญชี และอนุมัติโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าวก่อนการใช้งาน เพื่อให้มั่นใจว่าจะไม่มีความเสี่ยงด้านช่องโหว่ทางเทคนิคหรือความเสี่ยงในการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาตเข้ามาสู่เครือข่ายท้องถิ่นของตน

ข้อ ๖

ข้อตกลงทางการเงิน

๑. ข้อตกลงทางการเงิน (หากมี) เพื่อให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายสำหรับกิจกรรมความร่วมมือ โครงการ และ/หรือแผนงานที่ดำเนินงานภายใต้กรอบของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ จะเป็นไปตามที่คู่ภาคีกำหนดร่วมกันเป็นรายกรณี โดยขึ้นอยู่กับกฎหมาย กฎ ระเบียบ นโยบายแห่งชาติ และความพร้อมด้านงบประมาณของแต่ละภาคี

๒. โดยมีได้คำนึงถึงบทบัญญัติในข้อ ๑ ข้างต้น ค่าใช้จ่ายในการจัดการประชุมของคณะกรรมการร่วมจะรับผิดชอบโดยคู่ภาคีฝ่ายที่เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม สำหรับคู่ภาคีฝ่ายที่ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการร่วมจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าครองชีพของตนที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว

ข้อ ๗

การรักษาความลับ

คู่ภาคีเห็นพ้องให้สารัตถะทั้งหมดในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ ตลอดจนข้อมูล สารสนเทศ หรือเอกสารอื่นใดที่มีการแลกเปลี่ยนระหว่างกันอันเกี่ยวเนื่องกับบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ เป็นความลับ ห้ามมิให้ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวแก่บุคคลภายนอก ซึ่งรวมถึงหน่วยงานรัฐบาลหรือองค์กร ที่ไม่ได้เป็นภาคีแห่งบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ โดยปราศจากความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า จากภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง

ในกรณีที่ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลลับดังกล่าวตามกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับแห่งชาติที่ใช้บังคับ ภาคีฝ่ายนั้นจะแจ้งให้ภาคีอีกฝ่ายทราบล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร โดยเร็วที่สุดเท่าที่กฎหมายจะอนุญาต และจะปรึกษารื้อกับภาคีอีกฝ่ายเพื่อจำกัดขอบเขตของการเปิดเผย ข้อมูลและเพื่อปกป้องความลับของข้อมูลดังกล่าว

ข้อ ๘

การมีส่วนร่วมของบุคคลภายนอก

ภาคีฝ่ายหนึ่งอาจเชิญบุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม โครงการ และ/หรือแผนงานร่วมภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งนี้ ในการดำเนินกิจกรรม โครงการ และ/หรือแผนงานร่วมดังกล่าว คู่ภาคีจะต้องดำเนินการให้มั่นใจว่า บุคคลภายนอกจะปฏิบัติตามบทบัญญัติของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้

ข้อ ๙

การระงับข้อพิพาท

ความเห็นต่างหรือข้อพิพาทใด ๆ ระหว่างคู่ภาคีที่เกี่ยวข้องกับการตีความ และ/หรือ การดำเนินงาน และ/หรือการบังคับใช้บทบัญญัติใด ๆ ในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ จะได้รับการระงับ อย่างฉันทมิตรผ่านการปรึกษาหารือ และ/หรือการเจรจาระหว่างคู่ภาคี โดยไม่มีการอ้างถึงบุคคลภายนอก หรือองค์กรตุลาการระหว่างประเทศใด ๆ

ข้อ ๑๐

การทบทวน ปรับปรุง และแก้ไขเพิ่มเติม

๑. ภาควิชาใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรให้มีการทบทวน ปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมทั้งหมดหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้
๒. การทบทวน ปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ ที่คู่ภาคีเห็นชอบร่วมกันจะต้องจัดทำเป็น ลายลักษณ์อักษร และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้
๓. การทบทวน ปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับนับแต่วันที่คู่ภาคี กำหนดร่วมกัน
๔. เว้นแต่คู่ภาคีจะกำหนดเป็นอย่างอื่น การทบทวน ปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติม จะไม่กระทบต่อการดำเนินกิจกรรม โครงการ และ/หรือแผนงานที่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน ซึ่งคู่ภาคี ได้ตกลงร่วมกันไว้ก่อนหรือจนถึงวันที่ทบทวน ปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวมีผล

ข้อ ๑๑

การระงับการดำเนินงาน

ภาคีแต่ละฝ่ายคงไว้ซึ่งสิทธิด้วยเหตุผลด้านความมั่นคงแห่งชาติ ผลประโยชน์แห่งชาติ ความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือสาธารณสุข ในการระงับใช้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้เป็นการชั่วคราว ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้ การระงับใช้จะมีผลทันทีหลังจากที่มีหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร ไปยังภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง

ข้อ ๑๒

การมีผลบังคับใช้ ระยะเวลา และการสิ้นสุด

๑. บันทึกความเข้าใจฉบับนี้มีผลใช้บังคับนับแต่วันที่ลงนาม และจะมีผลใช้บังคับ เป็นระยะเวลาห้า (๕) ปี โดยอาจขยายระยะเวลาการมีผลใช้บังคับออกไปได้ด้วยความยินยอมร่วมกัน เป็นลายลักษณ์อักษรของคู่ภาคี
๒. โดยไม่คำนึงถึงบทบัญญัติใด ๆ ในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ คู่ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจยุติ บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ โดยแจ้งความประสงค์เป็นลายลักษณ์อักษรในการยุติบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ แก่อีกฝ่ายหนึ่ง ล่วงหน้าอย่างน้อยหก (๖) เดือน ก่อนวันที่ประสงค์จะให้การยุติมีผล
๓. การสิ้นสุดของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะไม่กระทบต่อการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือ ที่ได้มีการจัดทำหรือกำหนดไว้ก่อนวันที่การยุติบันทึกความเข้าใจฉบับนี้มีผล เว้นแต่คู่ภาคีจะมีหนังสือตกลง เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๓

สถานะ

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้มีได้เจตนาที่จะสร้าง รักษา หรือกำหนดภาระผูกพันทางกฎหมาย
ระหว่างคู่ภาคี หรือระหว่างคู่ภาคีกับบุคคลภายนอก

ลงนาม ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๐ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ (ค.ศ. ๒๐๒๖) จัดทำขึ้นเป็นฉบับ
ในภาษาไทย ภาษาจีน และภาษาอังกฤษ ซึ่งแต่ละภาษามีความถูกต้องแท้จริงเท่าเทียมกันทุกประการ
ในกรณีที่มีความเห็นต่าง ความขัดแย้ง หรือความคลาดเคลื่อนในการตีความระหว่างข้อความในแต่ละภาษา
ให้ยึดถือข้อความภาษาอังกฤษเป็นสำคัญ

สำหรับกระทรวงศึกษาธิการ
แห่งราชอาณาจักรไทย



นายประเสริฐ จันทรวงทอง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำหรับกระทรวงศึกษาธิการ
แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน



นายหวย จิ้นเฟิง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ